

Lietuvos
Respublikos
aplinkos
ministerija

2024 M. BALANDIS

ŽALIŲJŲ PIRKIMŲ SKLAIDOS IR KOMUNIKACIJOS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA UŽ 2023 M.

**Parengė
Viešųjų pirkimų tarnybos
Darniųjų pirkimų skyrius**

Projektas „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“ (Nr.LIFE20 IPC/LT/000002) yra finansuojamas Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos lėšomis. Šiame dokumente pateikiamas Viešųjų pirkimų tarnybos požiūris ir Europos Komisija nėra atsakinga už bet kokį šios informacijos panaudojimą.

TURINYS

Žaliųjų pirkimų pažangos rodiklis	3
Sėkmės rodikliai	4
Strategijos tikslo ir uždavinių įvykdymas 2023 m.	5
Kontaktinė informacija	11

ŽALIŲJŲ PIRKIMŲ RODIKLIS PAGAL VERTEŲ 2023 M.

89,3%

(siektina reikšmė 100%)

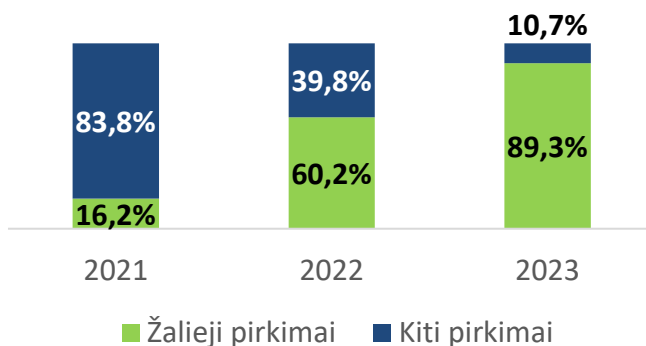
ŽALIŲJŲ PIRKIMŲ PAŽANGOS RODIKLIS

Tarnybos Darniųjų pirkimų skyrius 2023 m. parengė ir paskelbė „[Žaliųjų pirkimų sklaidos ir komunikacijos strategija 2023 – 2025 m.](#)“ (toliau – Strategija). Strategijoje yra iškeltas **tikslas** – skatinti žaliųjų pirkimų sistemos plėtrą, kelti pirkimo dalyvių kvalifikaciją, susijusią su žaliaisiais pirkimais bei siekti, jog visi pirkimų sistemos dalyviai būtų suinteresuoti vykdyti žaliuosius pirkimus.

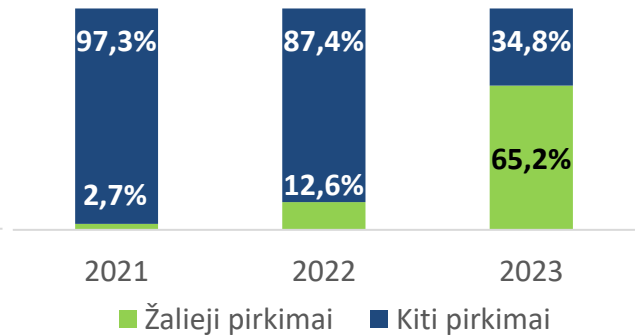
Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarime Nr. 1133 „[Dėl žaliųjų pirkimų tikslų nustatymo ir įgyvendinimo](#)“ yra nustatyta – **perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai** (toliau – pirkimų vykdytojai), **atlikdami visus pirkimus**, išskyrus pirkimus, vykdomus žodžiu sudarant pirkimo sutartis ir (ar) įgyvendinant užsienyje vykdomus tarptautinių donorų lėšomis finansuojamus vystomojo bendradarbiavimo projektus ir (ar) maisto pirkimus, atliekamus vykdant krašto apsaugos gynybines užduotis ir (ar) įsipareigojimus NATO, ir (ar) valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų įsigijimo, rezervavimo ar saugojimo pirkimus, **turi taikyti žaliųjų pirkimų reikalavimus**. Pažymėtina, kad išimtis dėl valstybės rezervo materialinių išteklių atsargų įsigijimo, rezervavimo ar saugojimo pirkimų įsigaliojo 2024 m. sausio 27 d.

Remiantis [Pirkimo vykdytojų žemėlapiu-Švieslente](#) (toliau – Švieslente) duomenimis¹ ir Strategijoje nustatytu tikslu (2023 m. – ne mažiau 100 proc.), **2023 m. bendra pirkimų vykdytojų vykdytų žaliųjų pirkimų vertė** (7 345,4 mln. Eur) **sudarė 89,3 proc.** bendros pirkimų, kuriuos vykdant turėjo būti taikomi žaliųjų pirkimų reikalavimai, vertės (8 222,6 mln. Eur), atitinkamai **bendras žaliųjų pirkimų skaičius** (69 196) **sudarė 65,2 proc.** bendro pirkimų skaičiaus (106 157) (žr. 1 ir 2 pav.).

1 pav. 2021–2023 m. vykdytų žaliųjų pirkimų vertė, proc.

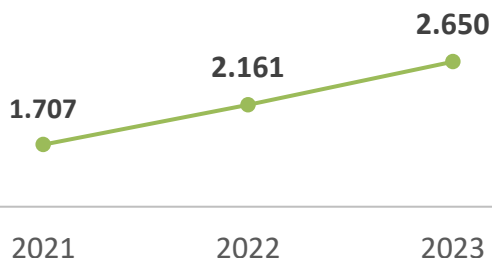
2 pav. 2021–2023 m. vykdytų žaliųjų pirkimų skaičius, proc.

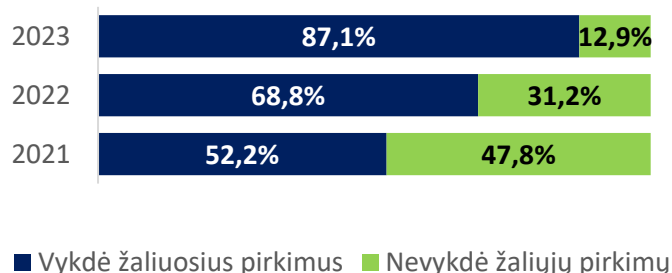
¹ Duomenys užfiksuoti 2024 m. vasario 7 d.

2023 m., palyginti su 2021 m. ir 2022 m., pirkimų vykdytojų, vykdžiusių žaliuosius pirkimus, skaičius ženkliai išaugo, t. y.: 2021 m. žaliuosius pirkimus vykdė tik 1 707 pirkimų vykdytojų, 2022 m. – 2 161, o jau **2023 m. – 2 650** pirkimo vykdytojų (žr. 3 ir 4 pav.).

3 pav. Pirkimų vykdytojų, kurie vykdė žaliuosius pirkimus, skaičiaus dinamika 2021–2023 m.

4 pav. Pirkimo vykdytojų, vykdžiusių žaliuosius pirkimus, skaičius, proc. 2021-2023 m.

SĖKMĖS RODIKLIAI

Atsižvelgiant į Strategijos 3 skyriuje iškeltus uždavinius ir 4.1 skyriuje nustatytas rodiklių reikšmes, siekdami kelti pirkimų dalyvių kvalifikaciją, susijusią su žaliaisiais pirkimais, Tarnybos Darniųjų pirkimų skyrius 2023 m. intensyviai vykdė mokymus ir organizavo renginius apie žaliuosius pirkimus bei individualias konsultacijas pirkimų vykdytojams ir tiekėjams:

Suorganizuota 1 konferencija ir 7 mokymai, susiję su žaliaisiais pirkimais. **Mokymuose dalyvavo daugiau nei 2000 dalyvių.**

Konsultacijos ir toliau vykdomos per konsultavimo platformą klausk@vpt.lt – 2023 m. gauta ir atsakyta į **507 užklausas** vien tik **žaliųjų pirkimų klausimais**.

Suorganizuoti **3 (trys) atvirų durų ir panašaus formato renginiai** pirkimų vykdytojams ir tiekėjams bei buvo teikiamos individualios konsultacijos dėl konkrečių, su žaliaisiais pirkimais, susijusių klausimų. Iš viso, atvirų durų formato renginiuose ir individualių konsultacijų metu, buvo **pakonsultuota per 200 pirkimo vykdytojų ir tiekėjų atstovų**.

Pirkimo vykdytojai bei tiekėjai įvertino suteiktas konsultacijas žaliųjų pirkimų klausimais atvirų durų renginių metu ir konsultavimo platformoje. Vidutinis **konsultacijos įvertinimo balas – 9,51** iš 10 galimų.

STRATEGIJOS TIKSLO IR UŽDAVINIŲ ĮVYKDYMAS 2023 M.

Tikslo matavimo vienetai	Planinis rodiklis	Faktinis rodiklis
Tikslas: Skatinti žaliųjų pirkimų sistemos plėtrą, kelti pirkimo dalyvių kvalifikaciją, susijusią su žaliaisiais pirkimais bei siekti, jog visi pirkimų sistemos dalyviai būtų suinteresuoti vykdyti žaliuosius pirkimus		
Rezultato rodiklis: Bendra vykdytų žaliųjų pirkimų vertė (proc.)	100	89,3
1 uždavinys: Didinti pirkimų sistemos dalyvių kvalifikaciją, susijusią su žaliaisiais pirkimais		
Priemonės rodiklis: Tarnybos mokymuose (konferencijose) apie žaliuosius pirkimus dalyvavusių asmenų skaičius (vnt.)	100	2051
<p>2023 m. Darniųjų pirkimų skyrius iš viso suorganizavo ir įvykdė 1 konferenciją ir 7 mokymus žaliųjų pirkimų temomis, taip pat pristatė naujai parengtas „Socialiai atsakingų pirkimų gaires“ ir atnaujintas „Statybos darbų pirkimų gaires“ bei „Projektavimo paslaugų pirkimų gaires“:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Buvo suorganizuota konferencija – mokymai „Žalieji pirkimai 2023“ (toliau – Konferencija), kurios metu buvo pakviesti išorės ekspertai ir pirkimo vykdytojai buvo supažindinti kokie energijos vartojimo reikalavimai taikomi pastatams, transporto priemonėms ir įrangai, kuri naudoja elektros energiją. Taip pat buvo kalbėta apie produktų poveikį aplinkai ir EPD (ang. Environmental Product Declaration / Produkto poveikio aplinkai deklaracija) naudą. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos atstovė papasakojo kokios pakuotės yra priskiriamos perdirbamajai pakuotei bei kokiais standartais remiantis gali būti įrodomas pakuočių (medžiagų) perdirbamumas. Tarnybos Darniųjų pirkimų skyrius pristatė žaliųjų pirkimų praktinius pavyzdžius ir analitinį stebėsenos įrankį „Žalieji pirkimai pagal pirkimų skelbimuose pildomą informaciją“. Konferencijos antroje dalyje vyko praktiniai mokymai. Dalyviai aktyviai įsitraukė į interaktyvią sesiją ir dalinosi įvairia praktika, savo turima patirtimi, aiškinosi žaliųjų kriterijų taikymo galimybes, sprendė pateiktas užduotis pavyzdinėse simuliacijų situacijose, bandė surasti tinkamus energijos efektyvumo sprendimus. Užduočių rezultatai buvo pristatyti visiems, o atsakymai aptarti su ekspertais. • Konferencijose gyvai dalyvavo ir tiesioginę transliaciją stebėjo per 376 dalyviai. Konferencijos vaizdo įrašas pasiekiamas viešai Tarnybos YouTube kanale. • 4 (keturi) mokymai žaliųjų pirkimų temomis tikslinėms grupėms, kurios buvo atrenkamos atsižvelgiant į Švieslentės duomenis ir pirkimo vykdytojų veiklos sritį. Nuotoliniai mokymai buvo organizuojami ministerijų pirkimų iniciatoriams, taip pat švietimo sektoriaus, įvairių mokslo ir tyrimų institutų (universitetams, kolegijoms ir pan.), komunalinio sektoriaus pirkimų vykdytojams bei centrinėms perkančiosioms organizacijoms (regionų savivaldybėms). Mokymų metu savo gerąją žaliųjų pirkimų praktika su mokymų dalyviais, mielai pasidalino AB „Lietuvos paštas“ ir UAB „Kauno vandenys“. Šiuose mokymuose iš viso buvo sulaukta apie 475 dalyvius. • Atskirai svarbu paminėti, kad 2023 m. buvo organizuoti 3 (trys) bendro pobūdžio mokymai (renginiai): 1) Tarnybos metinės konferencijos „Kaip prisijaukinti sėkmę viešuosiuose pirkimuose“ 		

metu darnųjų pirkimų skyriaus skaitytas pranešimas apie [Žaliųjų pirkimų strategiją ir tinkama pasiruošimą žaliams pirkimams](#). Konferencijos vaizdo įrašai patalpinti Tarnybos Youtube kanale, [I dalis](#) ir [II dalis](#); 2) atnaujintų „[Statybos darbų pirkimų gairių](#)“ ir „[Projektavimo paslaugų pirkimų gairių](#)“ pristatymo renginys, kurio metu kalbėta apie žaliuosius pirkimus ir rekomenduojamus ekonominio naudingumo kriterijus susijusius su aplinkosauga; 3) pristatytos „[Socialiai atsakingų pirkimų gairės](#)“, kuriose vienas iš socialiai atsakingų Sąžiningos prekybos kriterijus yra susijęs ir su žaliųjų pirkimų vykdymu. Šių renginių tiesiogines transliacijas stebėjo per 1200 dalyvių.

Rodiklio reikšmė viršyta (planuota 100, pasiekta – 2051 dalyviai) dėl aktyvaus pirkimų iniciatorių, pirkimų vykdytojų, tiekėjų bei kitų suinteresuotų asmenų dalyvavimo Tarnybos organizuojuose žaliųjų pirkimų mokymuose. Aktyviam dalyvavimui, kaip ir susidomėjimui žaliaisiais pirkimais, galėjo daryti įtaką nustatyti ambicingi žaliųjų pirkimų tikslai 2023 m. ir tai, kad mokymuose galima buvo dalyvauti nuotoliniu būdu, neribojant klausytojų skaičiaus.

Tarnybos Darnųjų pirkimų skyrius 2023 m. metų pirmąjį pusmetį pirmininkavo Europos darnųjų viešųjų pirkimų kompetencijų centrų tinklų susitikimams (angl. Network of European Competence Centres on Sustainable Public Procurement). Tinklo susitikimuose dalyvavo kompetencijų centrai iš Olandijos, Vokietijos, Lenkijos, Čekijos, Austrijos, Belgijos ir kitų šalių, kuriems buvo pristatyta Lietuvos darnųjų pirkimų sistemos situacija: žaliųjų, socialiai atsakingų ir inovatyvių pirkimų teisinis reguliavimas bei Lietuvos siekiami tikslai darnųjų pirkimų srityje. Taip pat buvo pristatyti Tarnybos kaupiamų duomenų šaltiniai, jų struktūrą bei atnaujinimo periodiškumas, supažindinta su kuriamais analitiniais įrankiais bei naujaisiu iš jų – [Švieslente](#).

Priemonės rodiklis: Suorganizuotų atvirų durų ar panašaus formato renginių skaičius (vnt.)	1	3
---	---	---

Tarnybos Darnųjų pirkimų skyrius organizavo ir konsultavo pirkimų vykdytojus ir tiekėjus 3 (trijuose) atvirų durų renginiuose:

- 1) Gegužės mėn. vyko [nuotolinis atvirų durų renginys medicinos srities perkančiosioms organizacijoms ir tiekėjams](#) apie aplinkosauginių reikalavimų nustatymą vykdant medicinos srities prekių ir (ar) paslaugų pirkimus. Plačiau apie įvykusias atviras duris galite skaityti [Žaliųjų pirkimų naujienlaiškyje Nr. 7](#) (5 psl.);
- 2) Rugsėjo mėn. įvyko [nuotolinės individualios žaliųjų pirkimų konsultacijos pirkimų vykdytojams visais žaliųjų pirkimų klausimais](#). Iš viso individualios konsultacijos buvo suteiktos 11-ai organizacijų. Plačiau apie įvykusias individualias nuotolines konsultacijas galite skaityti [Žaliųjų pirkimų naujienlaiškyje Nr. 8](#) (2 psl.);
- 3) Spalio mėn. buvo organizuota [bendra nuotolinė žaliųjų pirkimų konsultacija apie statybos darbų žaliuosius pirkimus visos Lietuvos pirkimų vykdytojams](#). Apie įvykusią bendrą nuotolinę konsultaciją galite skaityti [Žaliųjų pirkimų naujienlaiškyje Nr. 9](#) (2 psl.).

Iš viso atvirų durų formato renginiuose ir individualių konsultacijų metu buvo pakonsultuota per 200 organizacijų bei tiekėjų atstovų.

Priemonės rodiklis: Parengtų spaudos pranešimų Tarnybos tinklalapyje skaičius (vnt.)	2	14
<p>2023 m. buvo parengta 14 (keturiolika) spaudos pranešimų apie žaliųjų reikalavimų pasikeitimus ir kitą aktualią informaciją:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Pranešimas apie sukurtą naują žaliųjų pirkimų stebėsenos įrankį pagal pirkimų skelbimų duomenis. Pagrindinis įrankio tikslas – žaliųjų pirkimų praktinių pavyzdžių paieška. Įrankis yra interaktyvi priemonė, kurioje pateikiama informacija pagal pirkimų vykdytojų pirkimų skelbimuose pateiktus duomenis apie tarptautiniuose ir supaprastintuose (įskaitant ir mažos vertės) pirkimuose keliamus aplinkosauginius reikalavimus; 2) Pranešimas „Papildyta pirkimų skelbimų skiltis „Žalia informacija“. Pateikta instrukcija“. Šiuo pranešimu siekta pirkimo vykdytojus paskatinti atsakingai pildyti skelbimuose pateikiamą informaciją apie vykdomą žaliąjį pirkimą; 3) Pranešimas, kuriame pateikiami išaiškinimai dėl minimalių aplinkos apsaugos kriterijų „Pastatų projektavimo paslaugoms ir jų statybos darbams“ taikymo“; 4) Pranešimas „Aplinkos apsaugos vadybos sistemų reikalavimo taikymas Tvarkos aprašo 4.3 p. bei Tvarkos aprašo 2 priedo 15.2 ir 26.1 p. atvejais“; 5) Pranešimas „Kelių projektavimo paslaugos ir jų statybos darbai. Minimalių aplinkos apsaugos kriterijų taikymas“; 6) Pasidalinta gerąją pirkimo vykdytojo praktika pranešime UAB „Kauno vandenys“ geroji praktika vykdant žaliuosius viešuosius pirkimus; 7) Pranešime „Tekstilės gaminių žalieji pirkimai. Aplinkos apsaugos kriterijų taikymas“ pateikta informacija, kaip minimalūs aplinkosauginiai kriterijai turėtų būti taikomi perkant tekstilės gaminius, pateikiami praktiniai taikymo pavyzdžiai; 8) Pranešimas „Rekomendacijos dėl minimalių aplinkos apsaugos kriterijų nustatymo pirkimo dokumentuose. Galimi atitiktį įrodantys dokumentai“; 9) Pranešimas „Maisto produktų žalieji pirkimai. Aplinkos apsaugos kriterijų taikymas“; 10) Pranešimas „Švieslentėje realizuoti du nauji pirkimų konkurencingumą matuojantys rodikliai bus įtraukti į bendrą pirkimų vykdytojų vertinimą nuo 2024 m.“, kuriuo informuota, jog papildyta dviem naujais pirkimų konkurencingumą matuojančiais rodikliais. Vienas iš jų parodo koks vidutinis pasiūlymų skaičius gaunamas pirkimų vykdytojų savarankiškai (necentralizuotai) vykdytuose pirkimuose, kitas rodiklis rodo vidutinį pasiūlymų skaičių bendrai šalies mastu vykdytuose pirkimuose, pirkimų vykdytojams pirkimus vykdant tiek savarankiškai, tiek centralizuotai. Taip pat realizuota galimybė analizuoti Švieslentės rodiklius pagal aplinkosauginių reikalavimų taikymą pirkimuose. Švieslentės ataskaitos <Pirkimų vykdytojų švieslentė> lape <Švieslentės rodikliai> realizuotas filtras „Ar buvo vykdomas žaliasis pirkimas?“, leidžiantis analizuoti Švieslentės rodiklių reikšmes pirkimuose, kuriuose buvo taikyti aplinkosauginiai reikalavimai ir palyginti jas su pirkimų, kuriuose aplinkosauginiai reikalavimai nebuvo taikyti, rodiklių reikšmėmis. Šios galimybės leidžia analizuoti žaliųjų pirkimų konkurencingumą pagal atskirus pirkimų vykdytojus, pagal viešųjų pirkimų sektorius ir kt. pjūviais; 11) Pranešimas dėl pavyzdinių Skelbiamų derybų sąlygų paketas, kuriame pateikiamos ir pavyzdinės sąlygos, susijusios su žaliųjų pirkimų reikalavimais. 		

- 12) Paskelbtas [pavyzdinių Atviro konkurso sąlygų paketas](#), kuriame pateikiamos ir pavyzdinės sąlygos, susijusios su žaliųjų pirkimų reikalavimais;
- 13) Paskelbta apie atnaujintą [Dinaminės pirkimo sistemos standartinių dokumentų paketa](#), kuriame pateikiamos ir pavyzdinės sąlygos, susijusios su žaliųjų pirkimų reikalavimais;
- 14) Pranešimas „[CVP IS Sutarčių viešinimo posistemėje realizuota galimybė nurodyti išimtis, kai žalioji pirkimas galėjo būti nevykdomas](#)“.

Atnaujinta [Žaliųjų pirkimų DUK skiltis](#). Pateikiami ne tik klausimai-atsakymai, bet ir kita aktuali informacija, sugrupuota į 13 kategorijų bei papildyta 22 dažniausiai užduodamais žaliųjų pirkimų srities klausimais. Nuolat atnaujinama informacija Tarnybos interneto svetainės polapyje [Darnieji pirkimai](#).

Priemonės rodiklis: Parengtų žinučių socialiniuose tinkluose skaičius (vnt.)	5	44
---	---	-----------

Tarnybos socialinių medijų paskyrose (Facebook, LinkedIn) apie žaliuosius bei bendrai apie darniuosius pirkimus buvo paskelbti 44 įrašai, informuojantys apie įvairius žaliųjų pirkimų teisinio reguliavimo pasikeitimus, gerąsias praktikas ir kt. naudinga informacija.

Priemonės rodiklis: Parengtų straipsnių profesionalioje medijoje skaičius (vnt.)	1	1
---	---	----------

2023 m. [Elta](#) ir [naujienu agentūros BNS](#) portaluose paskelbti skelbimai, kviečiantys klausytis tinklalaidžių ciklo „[Žalieji pokalbiai](#)“, kuris sukurtas įgyvendinant LIFE programos integruotąjį projektą „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“ (Nr. LIFE20 IPC/LT/000002), kurį iš dalies finansuoja Europos Sąjunga ir Lietuvos Respublika.

Tinklalaidėse pirkimų specialistai ir skirtingų sričių ekspertai diskutuoja apie žaliųjų viešųjų pirkimų reikšmę ir procesus, skatinamas visuomenės sąmoningumas, gilinamos specialistų žinios, kaip pirkti žaliai, laikantis žiedinės ekonomikos ir draugiškų aplinkai principų.

Tinklalaidės galima klausytis platformose: [Spotify](#) arba [Tarnybos Youtube kanale](#).

Apie tinklalaidę pasidalinta ir www.klimatokaita.lt tinklapyje nuoroda: <https://klimatokaita.lt/life-ip-enerlit/tinklalaide-zalieji-pokalbiai/>.

Priemonės rodiklis: Parengtų ir paskelbtų žaliųjų pirkimų naujienlaiškių skaičius (vnt.)	4	4
---	---	----------

Darniųjų pirkimų skyrius, 2023 m. kas ketvirtį išleido naudingus žaliųjų pirkimų naujienlaiškius, kuriuose aptariami aktualiausi žaliųjų pirkimų klausimai, pateikiami gerieji pavyzdžiai ir kt.

Viso buvo parengti ir paskelbti 4 (keturi) naujienlaiškiai:

- 1) 2023 m. I ketv. [Žaliųjų pirkimų naujienlaiškis Nr. 6](#). Šiame numeryje skaitytojai supažindinti su Žaliųjų pirkimų sklaidos ir komunikacijos strategijos įgyvendinimo ataskaita už 2022 m., akcentuota, kad nuo 2023 m. visi pirkimai turi būti žalieji pirkimai, pateikiama aktuali žaliųjų viešųjų pirkimų informacija, pateikiamos naudingos nuorodos ir atnaujintos gairės bei aktuali informacija, susijusi su aplinkosauginių kriterijų taikymu pastatų projektavime ir jų statybos darbuose, rekomendacijomis dėl pakuotės, pristatytas naujas žaliųjų pirkimų stebėsenos įrankis pagal skelbimų duomenis, informuota dėl papildomos informacijos apie žaliuosius kriterijus pateikimo skelbime, pasidalinta apie pasikartojančias klaidas darbų pirkimuose nustatant aplinkosauginius reikalavimus bei patekta Aplinkos ministerijos informacija dėl FSC ir PEFC sertifikatų bei žaliųjų kriterijų taikymo.

- 2) 2023 m. II ketv. [Žaliųjų pirkimų naujienlaiškis Nr. 7](#), kuriame apžvelgiamos žaliųjų pirkimų aktualijos, supažindinama su žaliųjų kriterijų taikymu, kai yra vykdomi: kelių projektavimo paslaugų ir jų statybos darbų pirkimai, maisto produktų pirkimai, pateikiamos rekomendacijos maitinimo ir renginių organizavimo paslaugų pirkimams, informuota apie galimybes taikyti aplinkosauginius kriterijus medicinos prekių ir paslaugų pirkimuose bei pasidalinta informacija iš Europos darniųjų viešųjų pirkimų kompetencijų centrų tinklo susitikimo.
- 3) 2023 m. III ketv. [Žaliųjų pirkimų naujienlaiškis Nr. 8](#). Apžvelgiamos žaliųjų pirkimų aktualijos, dalijamasi gerąja žaliųjų pirkimų praktika, pristatomi tekstilės gaminių žalieji pirkimai ir pateikiamos rekomendacijos dėl aplinkosauginių kriterijų taikymo, įsigyjant medicinos įrangą ir paslaugas bei reprezentacines dovanas, atributiką, kanceliarines prekes.
- 4) 2023 m. IV ketv. [Žaliųjų pirkimų naujienlaiškis Nr. 9](#). Naujienlaiškyje pristatomos žaliųjų pirkimų aktualijos, supažindinta su rekomendacijomis dėl minimalių aplinkosaugos kriterijų nustatymo pirkimo dokumentuose ir galimais atitiktį įrodančiais dokumentais. Pateiktos Aplinkos ministerijos rekomendacijos skaitmeninėms paslaugoms ir IT įrangai ir savarankiškai nustatant aplinkosauginius kriterijus.

Visi žaliųjų pirkimų naujienlaiškiai yra talpinami Tarnybos tinklalapio Darniųjų pirkimų polapyje [Naujienlaiškiai](#). Taip pat, skelbiami projekto „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“ partnerio Aplinkos ministerijos [interneto svetainėje](#).

Priemonės rodiklis: Žaliųjų pirkimų, kuriuose Tarnybos atstovai dalyvavo stebėtojo teisėmis, skaičius (vnt.)	5	6
---	---	---

2023 m. Darniųjų pirkimų skyriaus atstovai, stebėtojo teisėmis dalyvavo ir teikė konsultacijas:

- VšĮ CPO LT 4 (keturiuose) centralizuotai vykdomuose žaliuosiuose pirkimuose:
 - „Darbo rūbai (uniformos)“;
 - „Sunkiasvorės ir specialios paskirties transporto priemonės“;
 - „Kelių (gatvių) tiesimo ir remonto darbai“;
 - „Rentgeno diagnostinė įranga užsakymai per CPO LT elektroninį katalogą“.
- Kitų pirkimo vykdytojų 2 (dvejuose) vykdomuose žaliuosiuose pirkimuose:
 - Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos „Renginių organizavimo paslaugų pirkimas“;
 - UAB Vilniaus vystymo kompanijos pirkimas – „Nacionalinės koncertų salės „Tautos namai“ statybos rangos darbų su darbo projekto parengimu pirkimas“.

Priemonės rodiklis: Parengtos ir (arba) atnaujintos metodinės priemonės (vnt.)	1	5
---	---	---

Darniųjų pirkimų skyrius 2023 m. parengė ir (ar) atnaujino (prisidėjo atnaujinant) bei viešai paskelbė 5 (penkias) pirkimų vykdytojams ir tiekėjams skirtas metodines priemones:

- [Rekomendacijos dėl minimalių aplinkos apsaugos kriterijų nustatymo pirkimo dokumentuose. Galimi atitiktį įrodantys dokumentai](#). Šioje metodinėje priemonėje pateikiamos rekomendacijos dėl galimų atitiktį minimaliems aplinkos apsaugos kriterijams įrodančių dokumentų bei kuriose pirkimo dokumentų dalyse galėtų būti nustatomi minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai;

- 2) [Socialiai atsakingu pirkimų gairės](#). Vienas iš rekomenduojamų socialinių kriterijų yra susijęs su sąžininga prekybos ženklais, kurie užtikrina aplinkos apsaugą, žmogaus ir ypač moterų bei vaikų teisių apsaugą bei pagarbą tradiciniams gamybos metodams, kurie skatina ekonominį ir socialinį vystymąsi;
- 3) [Statybos darbų pirkimų gairės](#). Gairėse pateikta informacija apie žaliuosius pirkimus bei ekonominio vertinimo pavyzdiniai kriterijai susiję su aplinkos apsaugos reikalavimais;
- 4) [Projektavimo paslaugų pirkimų gairės](#). Gairės papildytos skiltimi apie žaliuosius pirkimus;
- 5) [Viešinio paslaugų pirkimo gairės](#). Papildyta informacija apie žaliuosius pirkimus ir aplinkos apsaugos kriterijų taikymą.

2 uždavinys: Skatinti pirkimo vykdytojų ir tiekėjų bendradarbiavimą

Priemonės rodiklis: Suorganizuotų mugių skaičius (vnt.)	-	-
Priemonės rodiklis: Tarnybos organizuotoje mugėje dalyvavusių asmenų skaičius (vnt.)	-	-

Šio uždavinio priemonių rodikliai buvo suplanuoti tik 2022 m., todėl mugė 2023 m. organizuota nebuvo.

3 uždavinys: Informuoti politiką formuojančias institucijas apie reikalingus žaliųjų pirkimų sistemos pokyčius

Priemonės rodiklis: Parengtų trumpų politinių pranešimų skaičius (vnt.)	2	2
---	---	---

2023 m. Tarnybos darniųjų pirkimų skyrius parengė ir teikė Aplinkos ministerijai 2 (du) politinius pranešimus dėl žaliųjų pirkimų sistemos efektyvinimo:

- 1) Pateikta 15 siūlymų dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. D1-508 „[Dėl Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus tvarkos aprašo patvirtinimo](#)“ (toliau – Tvarkos aprašo) tikslinimo, atsižvelgus į pirkimo vykdytojų teikiamas užklaudas darniųjų pirkimų skyriui, taip pat pirkimo vykdytojų pateiktas problematikas taikant Tvarkos aprašo nuostatas žaliuose pirkimuose. Taip pat pateikti 2 siūlymai susiję su iniciatyvinės darbo grupės sukūrimu, kuri būtų atsakinga už savalaikį aplinkos apsaugos kriterijų atnaujinimo ir kūrimo procesą bei aktyvesniu skatinimu pirkimuose naudoti medžiagas, turinčias aplinkosaugines produktų deklaracijas (EPD);
- 2) Pateiktos pastabos ir 3 siūlymai dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. D1-508 „Dėl Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projekto. Pateikti siūlymai: 1) patikslinti maisto produktų atitiktį minimaliems aplinkos apsaugos kriterijams įrodančius dokumentus, nurodant, kad produktai yra registruoti ES geografinių nuorodų registro duomenų bazėje eAmbrosia“; 2) siūlyta parengti aktualų nacionalinės svarbos aplinkosauginių ir aplinkai palankių produktų sąrašą, kuriuo vadovaudamiesi pirkimo vykdytojai galėtų vykdyti žaliuosius pirkimus pagal Tvarkos aprašo 4.4.1. papunktį; 3) siekiant aiškumo, kaip taikyti Tvarkos aprašo 26.2.2 papunkčio reikalavimą, siūlyta parengti rekomendacijas dėl anglies dioksido pėdsako (CO₂) ir poveikio aplinkai rodiklių skaičiavimo kelių statyboje.

**TURITE KLAUSIMŲ?
SUSISIEKITE SU MUMIS.**

darniuju@vpt.lt arba klausk@vpt.lt

<https://vpt.lrv.lt/lt/darnieji-pirkimai/zalieji-pirkimai-1/>

VIEŠŲJŲ
PIRKIMŲ
TARNYBA